

NATURVERNFORBUNDET I NORD-TRØNDELAG
Postboks 132
7702 STEINKJER

Innhered samkommune
7601 LEVANGER

2005-12-18

Konsekvensutredning for biogassanlegg i Verdal

Naturvernforbundet stiller seg positivt til biologisk avfallsbehandling og til et biogassanlegg for å behandle kildesortert organisk avfall fra de 41 "ECOPRO-kommunene." I planprosessen har vi med stor interesse bidratt med forslag til forbedring av planene, blant annet gjennom å arrangere seminar med støtte fra ORIO-programmet og overlevere materiale. I dette materialet har vi pekt på konkrete muligheter til å forbedre planene; forbedringer som alle burde være interessert i. Forbedringsmulighetene ligger både i å få til et bredt samarbeid med jordbruket og i å få utnyttet biogassen til kjøretøy. Svært interessant og viktig er mulighetene til finne en framtidsløsning for behandling av restavfall og nedlegging av deponiet i Skjördalen.

Naturvernforbundet sammenfatter her sitt syn på planene:

1. **HUMUS, PLANTENÆRING OG ENERGI** Tilbakeføringen av utråtningsrestene til jordbruksareal i Levanger-Verdal må planlegges og avtales før det kan gis klarsignal for anlegget. Vi går ut fra at en bred kontakt med jordbruket vil avklare om bønder vil inngå avtaler om å levere næringsavfall og energiråstoff, så som gras til anlegget. Utviklingen innen EU /EØS og endrede rammevilkår for jordbruket gjennom WTO rundene gir grunnlag for lignende løsninger som alt finnes i Sverige. "Växtkraft-løsningen" vi har vist til tidligere er nå innviet. ^I Växtkraftanleggene er samtidig en del av Agroptigas (Agroptigas är ett demonstrationsprojekt inom EU:s femte ramprogram)^{II}
2. **ENERGIGASSUTNYTTING** Full eller høyverdig utnyttning av energien er ikke bare Naturvernforbundets krav. Det er det generelle kravet fra myndighetene i forbindelse med utslippstillatelser og bidrar samtidig til å innfri våre forpliktelser som nasjon på klimaområdet. Ved utnyttning av metangassen i et kraftvarmeanlegg, vil energien i metangassen bli omdannet til maksimum 40% elektrisk energi. Dersom varmen som gassmotoren avgir ikke kan nyttes i Ravlo-anlegget, kan en høyere grad av utnyttelse av energiinnholdet i metangassen oppnås ved at biogassen oppgraderes slik at den kan nyttes til kjøretøy. Oppgradert biogass vil kunne brukes i gassmotorer eller til dieselmotorer som kombinerer bruken av biogass med biodiesel (ca 7% andel). Når en trekker inn det den belastningen energimessig og

klimamessig som ligger i inntransporten fra det svært vidstrakte området, ligger det nært å satse på biogassdrift på inntransportflåten. Alternativt kan man vurdere å satse på biogass på de dieseldrevne togene på Rørosbanen, Meråkerbanen og Nordlandsbanen.

3. **LUKTSPREDNING** Luktovervåkning og tiltak mot luktutslipp og luktspredning er en naturlig og nødvendig del av driften ved det planlagte biogassanlegg. Vi har tillit til at driften kan gjennomføres slik anlegget i seg sjøl ikke er noen belastning for de som bur eller ferdes i nærmiljøet. Det gjelder også den etterbehandling, eventuelt kompostering av utråttningsrestene.
4. **DEPONISANERING** Vi går ut fra at alle organiske materialer fra komposteringsvirksomheten skal bort. En plan for tildekking og økt utvinning av deponigassene må utarbeides. Dette for å redusere lukten og de miljøskadelige utslippene fra tidligere og fortsatt deponering av store mengder restavfall. Uansett graden av kildesortering, er innholdet av organisk nedbrytbart materiale som kjent 20–30 %. Løsningen på problemene med lukt og klimaskadelige utslipp fra Skjørdalen er derfor knyttet til en plan for sanering og avslutning av deponiet. Så vidt vi forstår, er Innherred Renovasjon den ansvarlige for driften og for å planlegge og sanere og avslutte deponiet, mens ECOPRO er mottaker av deponigassen.
5. **RESTAVFALLET** Planene bør etter vår mening sees i sammenheng med handteringen av restavfallet og driften av deponiene. En fortsatt deponering av store deler av restavfallet i Midt-Norge på deponiet i Skjørdalen er svært betenkelig av flere grunner. Ikke minst i forhold til luktproblemer og nærmiljøet. Dette har vi gått nærmere inn på i notatet "BEHANDLING, IKKE DEPONERING" (**Vedlegg**). Restavfallbehandling som vi her viser til, bør etter vår mening vurderes. RAVLO peker seg ut som et ideelt sted for dette – forutsatt at biogassen blir godt utnyttet.
6. **Europeisk FoU** Naturvernforbundet vil peke på behovet for å bruke kunnskap som opparbeides gjennom en livlig forsknings- og utviklingsaktivitet i våre naboland – spesielt fordi det ikke finnes slik aktivitet i Norge.

Ta kontakt dersom dere ønsker ytterligere informasjon/dokumentasjon.
Saksbehandler: Arne Tronstad, 2480 Koppang

Vennlig hilsen

NATURVERNFORBUNDET I NORD-TRØNDELAG

Per Flatberg
Fylkesleder

NOTER

^I <http://www.vafabmiljo.se/>

Växtkraft invigd

Den 23 november invigdes biogasanläggningen Växtkraft formellt på Gryta avfallsstation av samhällsbyggnadsministern Mona Sahlin.

Biogasanläggningen på Gryta avfallsstation är unik i sitt slag därför att det är den första anläggningen i Europa som rötar vallgrödor tillsammans med bioavfall (hushållens matavfall). Under rötningen bildas biogas som främst kommer att användas som fordonsbränsle till bussar och bilar i Västerås, men även till produktion av el och värme. Rötresten som blir kvar blir biogödsel som läggs ut på åkrar av lantbrukare.

Biogasanläggningen Växtkraft är igång

I anläggningen på Gryta rötas bioavfall (matavfall från hushåll och restauranger) fettavskiljar slam och vallgrödor i en sluten process.

Bioavfall

Eftersom matresterna inte längre komposteras byter vi namn från komposterbart avfall till bioavfall. Bioavfall är alla slags matrester, kaffesump, hushållspapper och vissna blommor.

Biogas från matrester och reningverket

Biogasen som utvinns från anläggningen beräknas innehålla 15 000 MWh energi per år vilket motsvarar 1,5 miljoner liter bensin.

Dessutom tillförs biogas från avloppsreningsverket motsvarande 8 000 MWh.

Den sammanlagda mängden gas som produceras motsvarar därför totalt ca 2,3 miljoner liter bensin.

Drivmedel till fordon

Den gas som bildas används som bränsle till bussar, renhållningsfordon samt personbilar och andra lätta transportfordon. Gasen ersätter bensin och diesel.

Tankstationen finns vid VL på Retortgatan.

Gasen går inte enbart till fordonsbränsle. Biogasen kommer också att användas till produktion av el och värme.

Kretsloppstänkande

Med Växtkraftanläggningen skapas ett kretslopp mellan stad och land. Matresterna bildar biogas tillsammans med vallgrödor. Den rötrest som bildas läggs som gödning på åkrarna. Detta ger möjlighet till odling av spannmål utan tillförsel av konstgödsel.

Växtkraftprojektet är också en bas för teknikutveckling och forskning.[Se Agroptigas)

II

Agroptigas

Agroptigas är ett demonstrationsprojekt inom EU:s femte ramprogram. Projektet samordnas och leds av Växjö kommun och har följande sju deltagare:

Växjö kommun

– samordnar och leder projektet.

Svensk Växtkraft

– bygger projektets demonstrationsläggning i Västerås.

Jordbrukstekniska institutet i Uppsala

– genomför systemanalyser av projektet och utvärderar konsekvenser för de deltagande lantbrukarna.

FAL

– ett tyskt institut som svarar för tekniska och processmässiga utvärderingar av biogasrenings- och tankningsanläggningarna.

SDU

– ett danskt universitet som svarar för information om projektet.

LRF

– svarar för kontakterna med odlargruppen som är knuten till Växtkraftsprojektet.

BAI

– en Bulgarisk organisation som bland annat svarar för information om projektet till de forna öststaterna.

Mer om Agroptigas på www.agroptigas.com